

Representantforslag 102 L

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden

Dokument 8:102 L (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om lov om endring i merverdiavgiftsloven (endring av beløpsgrenser i § 15-3 for oppgavetermin ved lav omsetning)

Til Stortinget

Bakgrunn

Etter forslag fra daværende stortingsrepresentanter Lars Sponheim og Leif Helge Kongshaug (Dokument nr. 8:99 (2000–2001)) vedtok Stortinget i 2001 å endre daværende lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift slik at mindre virksomheter kunne sende inn omsetningsoppgaver årlig i stedet for annenhver måned. Stortingets flertall la vekt på at det er mer formålstjenlig med en årlig omsetningsoppgave for små bedrifter. Dette var et betydelig forenklingstiltak, og det ble anslått fra Skattedirektoratet at ca. 160 000 mindre bedrifter ville bli omfattet av de nye og enkle reglene.

Bakgrunnen for forslaget var dels at momsreformen, som trådte i kraft 1. juli 2001, medførte at mange bedrifter med liten omsetning, spesielt innenfor tjenestesektoren, ble avgiftspliktige, og at dette naturlig nok medførte en større administrativ belastning for disse. Det ble i forslaget også vist til at avgiftssubjekt innen fiske, skogbruk eller jordbruk med binæringer kun skal levere omsetningsoppgave en gang i året, uavhengig av omsetningens størrelse.

I tråd med lovvedtaket Stortinget fattet 28. mai 2001, var det Finansdepartementet (Kongen) som gjennom forskrift 29. juni 2001 nr. 800 (nr. 122) har fastsatt beløpsgrensen for å kunne komme inn under regelverket for årlige omsetningsoppgaver.

Denne ble i tråd med intensjonene i forslaget fra representantene Sponheim og Kongshaug og med henvisning til eksisterende lovverk i Sverige, satt til 1 mill. kroner. Dette beløpet har imidlertid ikke vært endret siden ordningen ble innført i 2001 og er fortsatt 1 mill. kroner, jf. merverdiavgiftsloven § 15-3. I realiteten innebærer en manglende regulering av beløpet at flere bedrifter har måttet gå fra å levere en årlig omsetningsoppgave til å levere oppgaver seks ganger årlig. Således har manglende reguleringer av beløpsgrensene medført økte administrative byrder og økt skjemavelde for mange mindre bedrifter.

Som et relevant sammenligningsgrunnlag vil forslagsstillerne peke på at husholdningenes inntekter har økt med nesten 50 prosent siden 2001 og konsumprisindeksen med litt over 20 prosent. Bare en regulering i tråd med KPI skulle tilsi en beløpsgrense på 1,2 mill. kroner i 2011.

En kan også stille spørsmålstegn ved om 1 mill. kroner er en hensiktsmessig og veloverveid størrelse, gitt at det for eksempel i samme lov er fastsatt en omsetningsgrense på 3 mill. kroner for registreringsplikt for billettsalg til idrettsarrangement og at regjeringen nylig har foreslått en omsetningsgrense på 5 mill. kroner for fritak for revisjonsplikt.

Mens tidligere lov (lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift) ikke sa noe om beløpsgrenser, men overlot til Kongen gjennom forskrift å fastsette (og eventuelt regulere) beløpsgrensene, er dette nå i ny merverdiavgiftslov endret.

I lov 19. juni 2009 nr. 58 merverdiavgiftsloven, heter det nå som følger i § 15-3:

«(1) Dersom merverdiavgiftspliktig omsetning og uttak i løpet av et kalenderår ikke overstiger en million kroner, merverdiavgift ikke medregnet, kan skattekontoret samtykke i at omsetningsoppgave skal leveres en gang i året. Oppgaveterminen er kalenderåret.

(2) Departementet kan gi forskrift om utfylling og gjennomføring av denne paragrafen.»

Altså er beløpsgrensen i motsetning til tidligere fastsatt i lov. Det er også slik at det ikke er en automatikk i årlig oppgavetermin for de bedriftene som har en omsetning under 1 mill. kroner, men at en slik ordning for disse bedriftene først skjer etter søknad hos skattekontoret, i motsetning til avgiftssubjekt innen fiske, skogbruk eller jordbruk med binæringer som ifølge loven (§ 15-4) skal levere omsetningsoppgave en gang i året.

Forslagsstillerne mener at dette er en helt unødvendig og byråkratisk forskjellsbehandling og mener at de samme enkleste mulige regler bør gjelde for alle som er omfattet av ordningen med årlig omsetningsoppgave. Dette kan for eksempel skje ved at man ved registrering (eller endring av opplysninger) i merverdiavgiftsregisteret kan opplyse om en forventet omsetning på under den gjeldende beløpsgrense.

Forslagsstillerne mener videre at beløpsgrensen bør heves og foreslår at denne settes til 2 mill. kroner. Det vil etter forslagsstillernes syn samlet være et godt bidrag for å redusere de administrative byrdene for de minste bedriftene.

Forslagsstillerne vil også peke på at en endring fra «kan» («kan skattekontoret samtykke») til «skal» («skal omsetningsoppgave leveres») når det gjelder innlevering av årlig omsetningsoppgave ikke antas å få noen provenyemessig effekt, jf. Finansdepartementets svar på spørsmål nr. 23 (saksnr. 06/2651) fra Venstres stortingsgruppe i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Forslagsstillerne har også med interesse merket seg den nyorientering statsminister Jens Stoltenberg har varslet når det gjelder synet på det private næringslivet. Et av temaene statsministeren var opptatt av, var nettopp forenkling, og han sa bl.a. følgende på Arbeiderpartiets landsstyremøte 8. februar i år:

«Vi skal lage en enklere hverdag for bedriftene. Vi vil legge fram et tallfestet mål for reduserte kostnader for bedriftene. Og konkrete tiltak og planer for å nå dette målet.»

Det var imidlertid svært få konkrete tiltak for å nå dette målet som ble varslet av statsministeren. Et slikt

konkret tiltak er imidlertid det forslagsstillerne tar opp i dette dokumentet.

For som statsministeren så riktig påpekte:

«For de små bedriftene har liten administrasjon. Ingen egne ansatte som tar seg av skjemaer og rapporter for å følge opp offentlige krav.»

Forslagsstillerne viser også til undersøkelsen Paying Taxes 2010 som PricewaterhouseCoopers la fram like før jul 2010, og hvor det framgikk at de administrative kostnadene for næringslivet knyttet til det norske skatte- og avgiftssystemet er relativt sett små, med unntak for momssystemet. Bl.a. viste undersøkelsen at innbetalingsfrekvens og skjemalengde var avgjørende faktorer når det gjaldt de administrative byrdene knyttet til håndtering og oppfølging av mva.-regelverket.

Dette forslaget vil være et skritt i retning av nettopp å minske de administrative kostnadene også på dette området.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

vedtak til lov

om endring i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (endring av beløpsgrenser for oppgavetermin ved lav omsetning)

I

I lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift gjøres følgende endring:

§ 15-3 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom merverdiavgiftspliktig omsetning og uttak i løpet av et kalenderår ikke overstiger *to millioner* kroner, merverdiavgift ikke medregnet, *skal omsetningsoppgave leveres en gang i året.*

II

Endringen trer i kraft straks og gjelder fra og med inntektsåret 2011.

24. februar 2011